

Flandra ESPERANTISTO

TIJDSCHRIFT VOOR ESPERANTO - ONDERWIJS EN - PROPAGANDA

Verschijnt maandelijks
Veertiende jaargang
N u m m e r 11 (161)
NOVEMBER 1947

Vertegenwoordiger in Nederland:
NEDERLANDA ESPERANTO-CENTRO
W. Buytenwechstr. 128-C., Rotterdam-W.
Postrekening 272818 van N. E. C.

Orgaan van de
VLAAMSE ESPERANTISTEN-BOND
POSTBUS 342, BRUSSEL
Postrekening 2321.50 van V. E. E.

LIDGELDEN:
* Leden: 75 fr.
* Steunleden: min. 150 fr.
Inwonende leden: 25 fr.
(* met bondsorgaan)

ABONNEMENTEN:
België: 60 fr.
Nederland: 4 fl.
Ceteraj landoj: 75 bfr.
Proefn.: 5 fr. (1 r.k.)

LIGA VIVO

Raporto pri la ĝenerala Kunsido de F.L.E. Brusel, 20.9.47

Ĉeestis: la Estraranoj kaj delegitoj aŭ reprezentantoj de Aalst, Antwerpen, Blankenberge, Brugge, Brusel, Gent, Heist-op-den-Berg, Mechelen, Oostende, St. Pieters-Leeuw.

Sin senkulpigis: Hasselt, Kortrijk, Veurne.

Antaŭ ĉirkaŭ 30 ĉeestantoj, la Liga Prezidanto malfermis la kunsidon, bonvenigante la sekciajn delegitojn kaj la reprezentantojn; li aludas la verŝajnan aliĝon al UEA de F.L.E., kiel plenrajta landa asocio kaj akcentas ke por la aliĝpeto, necesas ke hodiaŭ la Statuto estu aprobita. Li komunikas ke S-ano De Brouwer el Kortrijk donacis 500 Fr. al la Kaso kaj ke S-ano De Baets, 2-a sekretario, eksigis pro profesiaj kialoj; ĉi tiu estos provizore anstataŭata de S-ano Iserentant R. (Brugge).

Sekvas la tagordo. S-ano Van Couwenberg (Blankenberge) sciigas la probalan organizon de nia XIII-a Kongreso en la Blankenberga medio; post du semajnoj, definitiva respondo estos sendita. S-ano Willems (Mechelen) mirigas la ĉeestantojn, anoncante, okaze de la kasraporto pri la XII-a Kongreso, ke la profito atingos proksimume 10.000 Fr. kaj ke la sekcia estraro decidis lasi al la Liga Kasisto almenaŭ pli ol la statutan duonon.

S-ano Cortvriendt tiam donas detalojn pri la planita starigo de Centra Belgia Komitato, kiu celas reprezenti ĉiujn E-asociojn ĉe la oficialaj Instancoj; ĉi la ide-interŝanĝo rezultas ke la kunsido ne aprobas membro-organizaĵon, sed nur reprezentan instancon kaj ke ĝi opinias ĝin dezirinda, kondiĉe ke la kotizo ne estu tro alta kaj ke la minimuma membro-nombro de aliĝanta organizo estu cent. La F.L.E.-delegitoj estas rajtigataj agi laŭ tiuj direktivoj. S-ano Cortvriendt plu sciigas ke partoprenis la unuan kontaktigan kunvenon delegitoj de T.J.O., R.B.L.E., B.E.L.E.A., F.U.K.E., F.L.E. kaj de kelkaj sendependaj grupoj.

La Liga Sekretario poste klare kaj detale disvolvas la funkcion kaj la signifon de la « Amikoj de F.L.E. », pri kio cirkulero informos la sekciojn kaj reprezentantojn: la ĝis tiam, kaj okaze de la Kunsido, vendita karto-nombro estas kontentiga. Li poste koncize raportas pri la laŭdinda rezultato de naŭmonata laborado: 1. la Instituto havas sian direktoron, kiu denove plenumas sian specialan okupon; 2. la transdono de la re-

dakcio F.E. en la mano de la Prezidanto; 3. la preso de de membro-kartoj kaj la starigo de la « Amikoj de F.L.E. »; 4. la kunmeto de kompleta sliparo de la gemembroj; 5. la organizado de sistemo de kajoroj, kiuj spegulas kaj kontrolas la aktivecon de la sekcioj; 6. la sana financa stato de la Liga Kaso ktp. Li komunikas ke la kotizoj 1948 ne ŝanĝigos, escepte por la subtenantaj membroj, kiuj pagos 150 Fr. anstataŭ 125 Fr.

Kiel sekretario de la Statuto-Komitato, li komunikas ke envenis nur malmultaj skribaj rimarkigoj: post iom da diskutado kaj kelkaj ŝanĝetoj, la Statuto estas definitive aprobita de la kunsido.

Pro tempo-manko, ne eblis ekzameni la projekton de Organiza Regularo; tio okazos en la venonta Ligkunsido en Gent, la 7.12.47; ĝis tiam validos la aktuala regularo.

Kiel kutime F.E.I. aranĝis standon en la kunveno; ĉi-foje ĝi prezentis ĉiujn dum-kaj postmilitajn verkojn en aŭ pri Esperanto; eĉ ne mankis, en la riĉa kolekto, la impona « Fotometria Atlaso de la Suna Spekto », eldonita de la « Sonnenborgh »-Observatorio en Utrecht.

Je la sesa kaj duono la Prezidanto esprimis dankajn vortojn kaj gratulis pro la farita laboro kaj fermis la kunsidon.

La 2-a sekretario,
R. Iserentant

Niaj Kunsidoj de la 7-a de Decembro 1947

I. ESTRARKUNSIDO. (10-a h.)

Tagordo.

1. La 13-a Kongreso.
2. La Ligo kaj U.E.A.
3. Financa Stato.
4. F.E.
5. La Cirkulero.

Prezidas: Vicprezidanto Couwenberg.

II. KUNSIDO DE FLANDRA E-INSTITUTO (14-a h.)

III. LIGOKUNSIDO. (15-a h.)

1. Nia 13-a Kongreso.
2. La Ligo kaj U.E.A.
3. Estraro-Elektado.
4. Organiza Regularo.

Prezidas: Vicprezidanto Roose.

Nota: ĉiuj kunsidoj okazos en « Café de Gand », Graaf van Vlaanderenplaats (Zuidpark), GENT (Tramo 7, ĉe la stacidomo). Ĉiuj ĉeestu nepre akurate!

UNIVERSALA ESPERANTO - ASOCIO

Flandraj esperantistoj, iĝu individuaj membroj de U.E.A.! Pagu jam nun vian kotizon por 1948 (pere de p.k. 413604 de E. Cortvriendt, Brusel) laŭ jena kotizotabelo:

MJ (Membro kun Jarlibro) ricevas membrokarton, servokuponaron kaj la jarlibron. Pagas 45 fr.

MA (Membro-Abonanto) ricevas membrokarton, servokuponaron, la jarlibron kaj la oficialan monatan gazeton Esperanto. Pagas 112 fr.

MS (Membro-Subtenanto) ricevas membrokarton, servokuponaron, la jarlibron kaj la oficialan monatan gazeton Esperanto. Pagas, por subteni, duoblan kotizon: 225 fr.

Helpu per individua aliĝo la neŭtralan tutmondan Esperanto-movadon!

Het Lekenhoekje

Timotheus is mijn vriend en Timotheus is onder alle opzichten een merkwaardige vriend, zoals hij trouwens een merkwaardig mens is. Kreeg hij reeds een massa knippen van moeder Justitia's telt zwaarder omdat hij er een levenssport van maakt te teren op de goedgelovigheid van kapitaalcrachtige evenmaaten, toen is Timotheus zelf goedgeloviger dan de grootste sufferd zijner nonnerden slaachtofers.

Timotheus gelooft onvoorwaardelijk aan het monster van Loch Ness; hij is overtuigd dat de laatste aller oorlogen gestreken is; hij twijfelt geen moment aan de kiesbehoften van een pontieke acrobaat. Hij zou het prachtigste telepathisch proekonijn zijn, dat enig hypnotiseur zich indenken kan.

Maar het opmerkelijkste, ik zou durven zeggen het idiootste, is wel dat Timotheus niets, maar dan ook absoluut niets, kan geloven van iemand met wie hij op min of meer vertrouwelijke voet leeft. «Niemand is een heer voor zijn eigen knecht» past Timotheus onbewust toe in al z'n verschrikkelijkheid. Hij gelooft eerder de grootste leugen van een verre vijand dan de nobelste waarheid van een nabijge vriend.

Het ligt voor de hand, dat geen woorden, hoe gewichtig of vriendelijk ook, wezens als Timotheus kunnen genezen van een eenmaal opgedaan geloof. Daartoe zijn feiten nodig, onweerlegbare, harde feiten, die ze met eigen verbaasde ogen kunnen aanschouwen.

En toch heb ik het eens anders geweten. Ik bedoel, dat Timotheus werkelijk overtuigd werd van de valsheid ener idee door woorden. Gewoon woorden. Alhoewel ik er dadelijk moet aan toevoegen, dat deze woorden waren als feiten...

Het gebeurde kort vóór de oorlog, die kwam na de oorlog die de laatste moest zijn. In die periode van internationale hoogspanning stonden sommige staatslieden in het brandpunt der wereldbelangstelling en dagelijks liepen de kranten hoog op met de wonderlijke begaafdheden van die of die illustere minister van buitenlandse zaken. Niet alleen werden ze de goe gemeenschap voorgesteld als Olympische kampioenen van vernuft, maar tevens als genies op taalkundig gebied. Minstens met de kennis van een dozijn talen werd ieder der «reizende excellenties» door de pennehelden bedacht.

Hoe kon het anders of ik — de scepticus, die aan z'n eigen bestaan wel eens durft twifelen — kreeg het gauw aan de stok over de linguïstische capaciteiten van Mister X of Monsieur Y met Timotheus, die gelukzalige, naïve Timotheus, die nooit slapen ging alvorens een «akte van bewondering» te bidden voor de gemandateerde taalwonderen van het oude Europa en die van over there.

Toen kwam de oorlog en wij legden met de wapens ook alle discussies neer. Maar toen de vrede snel daarop volgde — het duurde amper zes jaartjes — kwam onze oude strijd lust weer dadelijk opzetten en Timotheus straalde: nu zouden die beruchte en gloriejke excellenties ons eens een staaltje komen geven van hun linguïstische virtuositeit, ze zouden de volken der aarde toespreken in hun eigen taal, in hun eigen land, vóór hun eigen micro, zelfs voor hun eigen parlement.

En de victorie kraalende polyglotten kwamen en spraken voor Timotheus en miljoenen andere Timotheussen...

Moet ik nog meer rampspoed vertellen?

Enfin, bij het ziekbed van Timotheus

Babilado

Ek de la 28.9.47 la liga Statuto definitive validas; ni kaptas la okazon kaj kore dankas la diligentajn komitatanojn, kiuj penadis kaj klopodis plani ĝin, tiel ke ĝi spegulu niajn vivemon kaj viglajn esperojn. Nia Statuto sendube kapablas gvidi nin al novaj horizontoj, kun la granda principo: koncentrigo de ĉiuj fortoj kun samtempa plia subteno de la sekcioj kaj akcento de la grava tasko de la lokaj reprezentantoj.

Sed, ni ne forgesu: la plej ideala Statuto estas nura skeleto, se Liga Vivo kaj Membra Ago ne konstruas la vivantan korpon! La Estraro vere intencas doni sangon kaj energion al ĉi tiu: ĉu la organiza cirkulero ne estas montrilo en tiu rilato? Samtempe ĝi intencas plivivigi la propagandon, kies ĉefa ilo kompreneble estas F.E. Sed ankaŭ vi, kara Ligano, aspiras pliampleksiĝon kaj vi ja konas vian devon!

Nur memoru ke dum la lastaj monatoj de 1947, ni kunmetas la buĝeton 1948: kvankam la antaŭaj kotizoj validos ankaŭ por 1948 (krom por la Membro-subtenanto, kies kontribuo altiĝis de 125 ĝis 150 Fr.: unu kvinono — 30 Fr. — reiros al la sekcia kaso!) ni estas esperplenaj; ni neniel subtakas vian kunlaboron kaj atendas riĉajn varbo-rezultatojn: ĉu la listo de la membroj subtenantaj ne mirige plilongigos kaj ĉu la « Amikoj de F.L.E. » — pri kiuj vi baldaŭ ricevos interesan cirkuleron — ne grave helpas la Ligan kaj sekcian laborojn, ĉar vi kolektos grandan amason da ili?

Ni atentigas vin pri io alia: multaj kursoj tie kaj for komenciĝis: la « Pet-skriba kampanjo » ne jam finiĝis; ni petas la instruistojn ke ili nepre uzu la flugfoliojn kaj akiru multajn subskribojn de la lernantoj!

Nia vigla kunlaboranto, E. Cortvriendt, direktoro de la Instituto, prizorgas, kiel vi sendube rimarkis, rubrikon pri la Gazetaro kaj ĉiumonate skizas la artikolojn kaj menciojn de la enlanda kaj eksterlanda gazetaro pri Esperanto: vi do regule sendu al li la gazeton, aŭ ĝian eltranĉaĵon (kun indiko de nomo kaj dato), en kiu aperas loka aŭ nacia sciindaĵo pri Esperanto.

Via sekretario,
M.G.

De Esperanto-Stand tijdens de Internationale Jaarbeurs te GENT

Op deze Jaarbeurs, welke onlangs plaats greep, richtten de plaatselijke groepen, met de hulp van F.E.I., een Esperanto-stand in. De geweldige inspanning werd door een groot succes beloofd: talrijke vlugschriften werden aan de man gebracht; de verkoop viel werkelijk mede, vermits meer dan 200 « Waaron Esperanto », een 40-tal leerboeken, meer dan 50 woordenboekjes en Esperanto-sleutels e.d. verhandeld werden.

Vele belangstellenden lieten zich inschrijven voor de cursus, door onze afdeling georganiseerd: hij ving op 10 October j.l. aan, wordt geleid door onze wakkere afdelingssecretaris, dhr A. Van de Velde, in de Stadsschool Spanoghe, St. Lievenspoort, iedere Woensdag van 19 tot 20 uur.

Het comité, dat de Stand verzorgde, verdient ontegensprekelijk alle lof en wij hopen van harte dat de cursus van onze afdeling veel bijval zal oogsten!

— hij had namelijk een beroerte gekregen na de Franse rede van een Brits premier te hebben beluisterd — heb ik het nog eens aangedurfd te herhalen wat ik hem voordien tientallen keren had verzekerd:

— Esperanto is de enige oplossing, m'n beste...

En Timotheus schudde ook ditmaal ontkennend het hoofd — uit principe kan hij een vriend niet geloven — maar in z'n ogen zag ik een glimp van begrip-pen...

PINOC

OBSERVOJ

EL SERAJEVO LUX!

Paul Mitrovich, brava kaj sagaca Serajevano, jus elkovis plej novan mondlingvon: Global Lingvo.

Goju, Esperantistoj, kaj, se ekzistas, goju ankaŭ vi idioj, novialistoj, occidentalistoj kaj latino-sineflexionistoj, ĉar Global estas la ideala ekstrakto de viaj kvin idiomoj. Ĝi estas la sintezo de l' sintezoj, la kvintesenco de l' kvintesencoj, la perfektajo de l' perfektajoj! Kaj juĝu pri la verko laŭ jena specimeno:

« Kvand James Cook diskovered Australi, il observed un matin un grup de Australians transportant un ekostra-ordinar animale, kvi il ne-kvand remarked. Cook demanded li Australians, in Angliano, kval es li nomin de ce animale; ma, per-ce-ke nul person komprended ce lingve, ils responded kon un vok « Ken gu ru. » Ce tri parois signifi in primitive Australian lingve: « Me ne komprend ti, » et Cook noted ils kom... li nomin de animale! »

Efektive, ekostra-ordinar! Pardonu: eksterordinare! Ma, per-ce-ke nul person... Repardonu: sed, ĉar neniu persono lernos la novan mortnaskiton, nur goju vi... statistikistoj!

PIK.

PROF. MINNAERT VOOR ESPERANTO.

In zijn jongste werk « De sterrekunde en de mensheid », schrijft Prof. Dr. Minnaert, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Utrecht en Directeur van de sterrewacht « Sonnenborgh »: « Een aanzienlijke belemmering bij internationale astronomische congressen is gelegen in het taalverschil. Nu reeds moeten oij de Internationale Astronomische Unie alle besprekingen achtereenvolgens in het Engels en Frans en soms in het Italiaans vertaald worden; wellicht zullen straks ook een Russische en Duitse vertaling nodig zijn. Een dergelijk bezwaar doet zich ook voor bij het publiceren. Sommige sterrekundigen hopen een oplossing voor deze moeilijkheden te vinden in een algemene overheersing van het Engels, dat nu de belangrijkste astronomische taal is. Daarbij dient echter bedacht te worden, dat in andere vakken weer anderen talen de leiding hebben en dat het Engels door zijn spelling en uitspraak vele moeilijkheden biedt. Alleen de invoering van een wereldtaal zoals Esperanto geeft een afdoende oplossing voor het geheel der wetenschappen. »

DE K.L.M. EN ESPERANTO.

Voor de Koninklijke Luchtvaart-Maatschappij in Nederland met haar vele buitenlandse relaties is het probleem der taalverscheidenheid wel zeer groot. Dat de Directie de juiste oplossing van dit vraagstuk heeft gevonden, bewijst de uitgave van een circulaire in het Esperanto waarin een duidelijk beeld wordt gegeven over het veelomvattende en interessante werk der K.L.M.

De Dienst voor Inlichtingen en Propaganda van de K.L.M. heeft hiermede een prijzenswaardig initiatief genomen, die, naar we hopen, onze SABENA tot voorbeeld zal strekken.

DE PERS OVER ESPERANTO.

Over de E-week te Zaandam rapporteerden *De Vooruit, Gent* (15-9) en *Het Laatste Nieuws, Brussel* (16-9) waarin we ook een artikel vinden betreffend de reorganisatie van de int. E-beweging. *Het Nieuws v.d. Dag, Brussel* (22-9) kondigt een E-kursus aan in het kader van de V.T.B., Gent. *Het Laatste Nieuws, Brussel* (23-9) en *De Rode Vaan, Brussel* (26-9) vermelden dat de Koning van Noorwegen tot de E-beweging toetrad. Laatstgenoemde krant publiceert (17-9) het programma der E-radiouitzendingen, ook *Het Volk, Gent* (25-9). *Het Laatste Nieuws, Brussel* (21-9) kondigt nog een E-kursus aan te Brugge.

Wat de franstalige pers betreft vinden we in September in *Le Soir, Brussel*, vier mededelingen aangaande E. Ook *La Derniere Heure, Brussel* (23-9) spreekt van Koning Haakon van Noorwegen in verband met E. Verder een artikel over de E-week te Zaandam in *L'Indépendance, Charleroi* (19-9) en uitgebreide E-kronieken in *Le Matin, Antwerpen* (20-9 en 23-9) en in *Le Jour, Verviers* (23-9).

Vermelden we om te sluiten drie artikels betreffend E. in *Tribune, Londen* (5-9, 12-9 en 26-9).

In totaal 21 artikels, mededelingen of kronieken, waaronder 8 in Vlaamse bladen.

LA STUDANTO

HET LIDWOORD. (La Artikolo)

(Vervolg)

Verleden maand werd aangetoond, dat het gebruik en het niet-gebruik van het bepalend lidwoord niet helemaal hetzelfde is in Esperanto als in het Nederlands. Vandaag komt dan het vervolg, dat zo eenvoudig mogelijk wenst te zijn. Daarom worden met opzet die bijzonderheden uitgeschakeld, die bij vertaling geen moeilijkheden opleveren.

1. Eigennamen.

Ze behoeven geen lidwoord, omdat een persoon of een zaak, met name genoemd, of waarvan slechts één exemplaar bestaat, niet met andere personen of zaken kan verward.

a) *Personen*. Vb.: Johano renkontis Petron.

Zoals vroeger reeds gezegd, was het woord « Esperanto » bij zijn oorsprong de pseudoniem van Dr. Zamenhof (Dro Esperanto). Het was dus een persoonsnaam en wordt als zodanig bewaard. Vandaar, zonder lidwoord: Esperanto estas internacia lingvo.

b) *Landen*. Vb.: Venotano someron, la kongresnaro vojaĝos al Svedujo.

c) *Steden*. Vb.: Cu vi jam estis en Parizo?

d) *Zeeën*. Vb.: La hirundoj ree transflugis Mediteraneon.

e) *Rivieren*. Vb.: Nilo superverŝas la landon. (Kabe). Toch ontmoet men vaak: la Danubo, la Tamizo. Het lidwoord is hier nochtans totaal overbodig. Er is immers maar één Donau, één Theems. Het gebruik van het bepalend lidwoord « la » is hier een gevolg van de invloed van de nationale talen, maar is niet goed te praten.

f) *Bergen*. Vb.: Sur la supro de Rigi troviĝas granda hotelo.

g) *Feesten*. Vb.: Je Pentekosto okazos la XIII-a kongreso de F.I.L.E.

h) *Titels*. Vóór titels wordt eveneens geen lidwoord gebruikt. Vb.: Li salutis Doktoron Janssens.

Uitzonderingen. Bij eigennamen wordt het lidwoord wel gebruikt:

1) Als ze vergezeld zijn van adjectieven of verklarende substantieven Vb.: La reĝo Haakon; Karlo la V-a; la rivero Danubo; la larĝa Danubo; la indulgema Dio; la Norda Maro; (doch: Geneva Lago).

Let wel: deze verklarende substantieven mogen niet verward met de titels, die aan sommige personen worden gegeven (zie hierboven h), en die als het ware met de eigenaam vergroeid zijn. Dus: Profesoro Maes, doch: la nederlandano Maes.

2) Als ze als gewone substantieven worden aangezien. Dit is het geval o.a. met de namen van volkeren. Vb.: La angloj ankoraŭ multe suferas pro la lasta mondmilito.

3) Als ze als gewone substantieven worden aangewend. Vb.: Li estas la Herkulo de la vilaĝo.

2. Adjectieven.

Naast het gewoon gebruik (vb.: la granda domo; la fenestro), wordt het lidwoord nog vóór een adjectief geplaatst, om aan te tonen, dat het adjectief als substantief (gewoon substantief, of eigenaam) wordt aangezien. Vb.: Hodiaŭ estas la dudekkvara de oktobro. — La Nevidebla benu nin.

3. Trappen van vergelijking.

Het lidwoord wordt soms gebruikt bij de vergrotende, en meestal bij de overtreffende trap. Vb.: La pordo estas pli alta ol la fenestro. — La pordo estas la pli alta. — El ĉiuj miaj kraĵonoj la verda estas la plej longa.

4. Tijdindeling.

Hoewel de namen van maanden, dagen, jaargetijden in Esperanto met een kleine letter worden geschreven (zie: Het gebruik van de hoofdletters, in het Oogst-September-nummer), toch duiden ze het lidwoord niet. Vb.: En somero ni biciklas kaj en vintro ni tramveturas. — Estis vespero. — Januaro estas la unua monato de la jaro.

5. Ambaŭ, ĉiuj.

Vóór deze woordjes komt het lidwoord niet voor in Esperanto. Bijgevolg: Zij streefde de beide kinderen, wordt: Si karesis ambaŭ infanojn. — Geef mij al de boeken, wordt: Donu al mi ĉiujn librojn.

6. Infinitief.

Eveneens geen lidwoord vóór een infinitief of noemwoord (d.i. een werkwoord, dat niet vervoegd is, als: schrijven). Vb.: Manĝi kaj trinki estas necese por vivi; niet: la manĝi, la trinki, por la vivi. Nochtans, als die infinitieven in substantieven overgaan, duikt het lidwoord weer op. Zo wordt het vorig vb.: La mangado kaj la trinkado estas necesaj por la vivo.

7. Spreekwoorden, kernspreuken, bepalingen.

Dikwijls ontbreekt het lidwoord vóór de substantieven, die er in voorkomen. Vb.: Malriĉeco ne estas malvirto. — Pli bona virto sen oro, ol oro sen honoro.

8. *Vocatief*, of aangesproken persoon.

Ook hier wordt geen lidwoord gebruikt. Vb.: Cu vi aŭdas min, avo?

Bronnen: Tra la Labirinto de la Gra-

matiko (Faulhaber); Plena Gramatiko de Esperanto (Kalocsay-Waringhien); Kompletta Gramatiko kaj Vortfarado de Esperanto (Fruictier).

OEFENING 29 (20 punten).

1. Hieronder tien zinnen ter vertaling in Esperanto. Griep niet aanstonds naar pen of potlood, doch bestudeer eerst de voorafgaande uiteenzetting, die U een helpende hand toesteeft. Denk er om, dat de eerste bijdrage over « Het Lidwoord », verschenen in het Octobernummer, hier wellicht ook haar toepassing vindt.

- Lies en Trul wandelen samen op straat. De beide meisjes bekijken al de uitstallkasten van al de winkels.
- Gisteren ontmoette ik de heer en mevrouw Driessens.
- De Rijn ontspringt in Zwitserland.
- Vader aanbidt alleen de Almachtige.
- Gisteren was het Vrijdag, vandaag is het Zaterdag en morgen is het Zondag.
- Over het algemeen is Augustus de warmste maand van het jaar.
- Zag je reeds een foto van prinsesje Marijke?
- Goeden avond, grootmoe, ik kom morgen terug met broer en zus.
- De Griekse goden verbleven op de Olympus.
- Arbeid adelt, rust roest.

2. Vervang de streepjes door « la », waar het nodig blijkt (5 punten).

- Li vojaĝis tra — tuta Eŭropo kaj jam ofte ŝipe transiris — Bosforon kaj — Mediteraneon.
- Li estas — Salomono de — tribo.
- Ju pli alten leviĝas — Nilo, des pli ĝi promesas.
- Esperanto estas — belsona lingvo.
- Dum — mangado venas — apetito.

3. Zet die vijf zinnetjes over in het Nederlands. (5 punten).

In de zenden vóór 20-11-47, aan het adres: F.E., Postbus 342, Brussel. Wie de verbeterde taak terugwenst, weze zo vriendelijk een postzegel in te sluiten.

VERBETERING OEFENING 28.

- Mia malsana patrino venigis la kuraciston.
- Lakto estas pli nutra ol teo.
- Li skribis longan leteron al la patro.
- Donu al mi ĵurnalon kaj preniru trinkeblan akvon.
- (Iu) filino de la buĉisto edziniĝas al spicisto.
- En mia plumujo troviĝas: du kraĵonoj, unu plumingo, kvin plumoj, unu tranĉileto kaj unu skrapgumo.
- Patro kaj patrino kune estas gepatroj.
- Pardonu la skribaĉon: mi plumis tiun karton en la strato.
- La hundo estas dombesto.
- Morgaŭ mi forvojaĝos kun la avino kaj la onkino.

T.

DE REDACTIE ANTWOORDT.

Voor oefening 27 schommelen de tegekende punten tussen 7 en 10. Dat wijst op twee feiten: goed werk, maar... toch enkele fouten.

In het eerste deel (overschrijven met hoofdletters) deden « esperanto » en « aprilo » ons toch vreemd opkijken, na de vroegere uiteenzetting. Voor wat de overzetting in het Nederlands betreft:

- Als « aprilo » en « itala » in Esperanto met een kleine letter worden toegelaten, dan schrijven we in het Nederlands toch « April » en « Italiaanse ».
- De inzenders die de lidwoorden « de » en « een » foutief gebruikten, zullen in de bijdrage « Het Lidwoord », verschenen in het October-nummer, de nodige uitleg gevonden hebben. Daarom slechts beknopt: la kunveno = de vergadering (niet: een); ĉarma statueto = een behoorlijk standbeeldje (niet: het), en dergelijke.

c) « demandas homoj »: de meest juiste vertaling is wel « vragen er mensen », zoals we lasen. « Vraagt men » is zeker minder geschikt en hier af te keuren.

d) « La lingvoland' de Esperanto » heeft ook heel wat hoofdbreken gekost. Enkele gebruikten een lange omschrijving, andere « talenland », waar het eenvoudige « taalgebied » toch nog het best past.

e) De naam van de lokale Esperantogroep « La Verda Sudo » en die van het hotel « Bela Horizonte » werden door sommigen ook in het Nederlands vertaald. En toch bewaren de Esperantogroepen hun Esperanto-naam in alle talen. Denk maar aan « Paco kaj Justeco » en dergelijke. In brochures en vlugschriften behouden hotels en handelszaken eveneens hun naam. Zo het hotel « Inter nos », en zelfs de pasteibakkerij « Espero », ergens aan onze kust.

B., Laak-Houthalen; L.V., Gent kregen hun tekst met persoonlijke nota's terug.

Par nia medita PROGRESO

La materia progreso estas tre rapida, ĉar ĝin povas prepari malmultaj homoj por la tuta homaro; sed la spirita progreso estas tre malrapida, ĉar ĉiu homo devas ĝin prepari por si mem. Tamen, ambaŭ efektiviĝas laŭ la sama, regula, nekontraŭstarebla leĝo.

La uzado de lingvo internacia estas spirita progreso, ĉar la uzonto devas per propra klopodado lerni la lingvon antaŭ ol li povos uzadi ĝin. La progreso de Esperanto, do, ne povas esti tiel rapida kiel tiu de la elektra lumigado, la radiofonio, la aviadiloj aŭ la kinematografo, sed ĝia enradikiĝo efektiviĝas laŭ la sama fatala leĝo, kaj ĝia estonteco jam estas difinita, klare antaŭvidebla.

Ismael Gomes Braga
en: « Veterano ? »

NIEUWSDROPPELS

* Op 4-5 October 1947 greep in Polen, te Warschau, onder het Voorzitterschap van de Ministerpresident Cyrankiewicz, het tweede naorlogs Congres plaats van de Poolse Esperantisten, in het gebouw Kopernika-straat 30. Op de dagorde trof men o.a. aan: een voordracht over « het vraagstuk der internationale taal op wereldschaal » en over « de invoering van Esperanto in de Poolse scholen. »

* Te Hamburg (Duitsland) werd een nieuwe Esperanto-school opgericht: de eerste maand van haar bestaan telde zij reeds 900 nieuwe leerlingen; in München telt de Esperanto-beweging circa 1.000 leden.

* Op 14.9.47 greep, voor de eerste maal in de geschiedenis van de Portugese Esperanto-beweging, een landelijke Esperanto-Conferentie plaats te Lisbon in de school « Antonio Feliciano de Castilho ». In de voormiddag werden de stedelijke bezienswaardigheden bezocht; van 14.30 tot 20.30 uur ging de studievergadering door, op dewelke beslist werd aangaande de grondslagen van de landelijke beweging.

* Van 11 tot 15 Juni 1947 werd een eerste internationaal muziekfeest ingericht door « Llangollen International Eisteddfod » in het schilderachtige Llangollen (North Wales, Engeland). De Esperantisten namen officieus deel en 120 groetbrieven uit 20 verscheidene landen bereikten het Comité. De tussenkomst der Esperantisten was zo ingrijpend dat er beslist werd bij de inrichting van een tweede dergelijk Feest, aanstaande jaar, speciale Esperanto-vlugschriften en -programmes uit te geven en het van een Esperanto-kantoor te voorzien.

Estas dezirinde ke oni petu skribe ekzempleron de la baldaŭ aperonta E-programo ĉe la nomita Organiza Komitato-adreso: Honorary Secretary of the « Llangollen International Eisteddfod », Townhall, Llangollen — North Wales, Britujo.

* In Engeland maakte Esperanto ernstige vorderingen, ook op officieel gebied, nl. dit der scholen. Ter illustratie, hieronder een lijst van de scholen waar Esperanto einde 1946 (eerstdaags volgt de toestand 1947!) officieel en tijdens de lesuren onderwezen werd: A. — Lagere scholen (tot 11 jaar): 1. — Ranelagh Road Primary, Ipswich — 2. Wymbour Junior School, Sheffield — 3. Wrotham Hill School — Kent. — B. « Moderne » Scholen (11-15 j.) en Gymnasia (11-18 j.): 1. Lymington Road Secondary, Dagenham — 2. Finkers Farm Secondary, Birmingham — 3. Gaywood Park Secondary, Kings Lynn — 4. Orange Hill Central, Edgware — 5. Parkside Secondary, London — 6. Canterbury Road Secondary, Birmingham — 7. Hemsworth Grammar School, Yorkshire — 8. Girls' Grammar School, Bishop Auckland — 9. Girls' Grammar School, Seaham Harbour — 10. Simon Langton, Canterbury — 11. Poole Grammar School, Dorset — 12. Hornchurch Grammar School, Lincs — 13. Sidcat School Winscombe, Somerset — 14. Hornslow College, Middlesex — 15. St. Godric's Secretarial College, London N.W.3. — 16. Bolton Commercial Academy, Lancs — 17. Modern School, Whitburn.

* Wie zich nu abonneert op
* FLANDRA ESPERANTISTO
* 1948 ontvangt het blad gratis
* vanaf NOVEMBER 1947. Stort
* het bedrag — 75 of 150 Fr. —
* op rekening 2321.50 van Flan-
* dra Ligo Esperantista, Brussel.

SKIZO DE LA SEKCIA VIVO EN LA KADRO DE FL. L. E. de M.J.T.

(Fino)

Ĉap. IV LA SEKCIESTRARO.

Ĝi konsistu el ne tro junaj, seriozaj, kompetentaj, kondute senriproĉaj personoj, kiujn ne disigas individuaj konfliktoj, por ke neeviteblaj, eĉ necesaj kaj fruktodonaj diskutoj ne degeneru en disputojn, sed atingu plenan interkonsenton. La elekto de la sekciestraro ne estu arbitra, sed okazu nur post serioza pripensado. La estraranoj kunlaboru, eĉ tre intime, subtenante unu la alian. Pro tio ili regule kunvenu. Ĉi tiuj kunsidoj estas tre gravaj, ĉar de ili grandparte dependas la glata vivo sekcia. Eblas indiki nek la oftecon, nek la programon de ĉi tiuj kunvenoj, ĉar la lokaj cirkonstancoj, la pli-malpli homogeneco de la sekcio diktas ilin. Tamen la celo ĉie kaj ĉiam samas: la ĉiufanka bonfarto de sekcio kaj ĝiaj anoj.

§ 1. La financoj.

La principo estu: ĉiaj kotizoj — ligaj, sekciaj, grupaj, amikaj — servu ekskluzive al poresperantaj celoj: propagando, organizo de kursoj ekskursoj, festoj, ktp. La anoj certigu ke, ankaŭ el financa vidpunkto, estas avantaĝo aparteni el la sekcio, laŭ art. 20 de la Organiza Regularo: «La kongreskotizo por la membroj devas esti malpli alta ol tiu fiksitaj por gastoj.»

La sekcioj kaj la lokaj reprezentantoj profitas financon subtenon fare de la Ligo kaj de la Instituto. Efektive la plivastigita art. 8 de la Organiza Regularo promesas: «La Ligo subtenas la sekciojn kaj reprezentantojn i.a. per: a) rabato je mendoj ĉe la Instituto, kiu interkonsentas pri tio kun la Ligo. b) la kvinono de la kotizo de subtenantaj membroj; la Ligo repagos tiun kvinonon al la sekcia kasisto.

c) la kotizoj de la «Amikoj de F.L.E.» estas ĉefe destinitaj por la sekcia kaso; ĉiujare la Ligestraro fiksas la parton. La loka reprezentanto disponas ĝin por organizi kursojn kaj fondi sekcion.

§ 2. La respondeco kaj morala influo.

Nekalkuleble pli grava ŝarĝo pezas sur la ŝultroj de la sekciestraro: la respondeco pri la morala bonfarto de la grupo.

La spirito de la sekcioj.

Kiam somere ni renkontas iajn ekstreme bruegajn grupojn, kies tonon, gestojn, esprimojn, fardojn ni perceptas; kiam ni atente esploras niajn vojojn, la plankojn de niaj tramoj kaj trajnoj, la murojn de niaj atendejoj, ni iom hontas, ĉar nia pli delikata naturo ĉagrene konstata ke la morala nivelo, la grado de bonedukiteco ne estas tia, kia ĝi nepre devus esti en landeto kia Flandrujo. Certe, la milito grave kulpas, kaj estas kvazaŭ ia malsana spirito intencas invadi ĉiujn tavolojn sociajn kaj infektu ilin. Ni atente kaj singarde gardostaru, por ke niaj sekcioj konservu sian sanan, karakterizan spiriton, por ke ili fariĝu imunaj kontraŭ la minacanta degenero.

Konsciu do la pezan, sed gravan taskon vian: plialtigi la civilizan, la moralan nivelon de nia popolo. Tion Flandrujo esperas ankaŭ de vi. Tion Flandrujo danku ne nur al la gepatroj, ne nur al la lernejoj, sed ankaŭ — kaj ni deziru: grandskale — al Esperanto!

Se ĉiuj sekcioj solidare laboros por la morala bonfarto de siaj anoj, nia Ligo fariĝos potenca kultura organizo, por la bono de nia kara Flandrujo.

La legado

Ĉiu sekcio posedas bibliotekon, pli malpli ampleksan. La kursgvadanto aŭ la bibliotekisto staras antaŭ aparta respondeco: li ne donu ajnan verkon al ajnulo; li ne havigu al difinita persono libron, kies legadon li malkonsilus en la gepatra. Estas libroj por diversaj aĝoj kaj intelektoj. Ankaŭ kaj precipe el stila kaj gramatika vidpunktoj ili tre malsamas!

La korespondado.

Estas la celo de multaj kursanoj korespondi kun eksterlandanoj. Ĉu ĉiuj korespondu? Mi kredas ke ne. Kiu, post

elementa kurso, ne kapablas bone konstrui kelkajn simplajn frazojn, rezignu ekkorespondon, ĉar eĉ mallonga teksto estu almenaŭ komprenebla.

Kun kiu korespondi? Koncize: la korespondantoj posedu komunajn interesojn, estu intelekta parencaj. Granda diferenco de aĝo kaj lingvokapablo estas nekonsilinda.

Kiel akiri taŭgan korespondanton? Diversmaniere:

a) enpresigante anoncon en konata revuo Esperanta. Tiun sistemon mi opinias sufiĉe riska. Efektive, eble alvenos dekoj da korespond - proponoj kaj apenaŭ kelkaj malmultaj taŭgos.

b) Pro tio estas preferinde akiri korespondantojn, respondante al anonco. Ja, tiel vi pli-malpli ekkonos la ecojn de la petintoj kaj vi povos juĝi ĉu ili konvenos.

c) Konato via ricevis korespondopetito de sia korespondanto.

d) Pluaj skribaj interrilatoj post interkonatigo en kongreso.

e) Pro letervespero korespondemuloj sukcesas akiri korespondanto(j)n.

El kiu lando elekti korespondanton? Alia demando: Kion celas peresperanta korespondado? I.a., nur praktiki E-on por perfektigi sur lingva tereno. Se vi volas progresi en la angla, vi preferu korespondi kun vera anglo el Anglujo. Se vi volas perfektigi en E-o, vi

same preferu korespondi kun vera Esperantisto el Esperantujo. Ĉar ĉi-lastaj lando situas ĉie, via elekto povas sin direkti ĉien, ankaŭ al Flandrujo. Korespondado kun fora, eĉ tre fora samideano, sendube pli logas, tamen, el lingva vidpunkto, enlanda interkorespondado ne estas malkonsilinda.

§ 3. La firma ligiteco al la centro: la Ligo.

Restas kelkaj vortoj pri nepra devo de la sekciestraroj: ili restu firme ligitaj al la centro: la Ligo; ili pretu kunlabori. Por tio necesas ke ili de temp' al tempo partoprenu la centrajn estrarkunsidojn kaj la tiam okazantajn diskutojn: ja, el la idea interpuŝigo ofte venas lumo. Pro distanco aŭ deĵoro kelkfoje malfacilas partopreni tiujn interesajn kunvenojn. Tial estas dezirinde ke persono kun libera profesio — do, ne ligitaj per tempo kaj posteno —, sidu en la sekciestraroj.

Ĉap. V. LA LIGO.

Ĝi estu la vera rifuĝejo por ĉiuj sekcioj. Kiel jam dirite, ĝi ĉiam helpopretos kaj sincere deziras ke ĉiuj sekcioj sentu sin hejme en la centra organizo. Aliflanke, la ĉia bonstato de la Ligo staru ĉiam antaŭ la okuloj de la sekcioj. Tiel la flandraj esperantistoj formos «unu grandan rondon familian», ĉeneron de la tutmonda rondo.

DE ESPERANTO-LITERATUUR IN VOGELVLUCHT door G. P. De Bruin — Uitg. van Libro-servo F.L.E. — Verkrijgb. bij F.E.I.; prijs: Fr. 10.—

De optocht van een 500-tal schrijvers en titels van de meest diverse werken, zo originele als vertaalde, imponeren. Hier en daar worden we tot stilstand genoopt voor een of andere interessante bijzonderheid, vluchtige kennismaking of soms een appreciatie. Alhoewel volledigheid niet in de bedoeling lag, hadden wij graag het dichtwerk van S. Schulhof vermeld gezien. Waar wel naar volledigheid gestreefd werd voor de Nederlandse auteurs, hadden wij het ook voor de Vlaamse verwacht (o.a. «Blinde Roza» van Conscience, dat ook in Braille-schrift is verschenen en toneelwerk van M. Sabbe) Weinig bekend schijnt het bestaan van de (Antwerpse) Roemeen R. Unterman (1911). Onder de toeristische uitgaven zochten wij vergeefs de prachtig-geïllustreerde brochure uit «het land van Mussolini» (cfr. p. 22). Leerrijk, dat zelfs in dergelijk werk een overigens onschuldige tendenz niet achterwege bleef. De vlotte lectuur wordt vergemakkelijkt door een indeling in brede hoofdstukken, die voor praktisch gebruik, ietwat enger had mogen zijn. Zo noteren wij de Monadologie van Leibniz onder de «populaire-wetenschappelijke werken». Men leze Mérimée (p. 24, 29) Verax (p. 51).

Het is echter een hele opgave zulk massa-materiaal over 56 blz. te verwerken. Het dubbel doel van samensteller van onderhavige brochure wordt ongetwijfeld bereikt, nl. belangstelling wekken bij de niet-Esperantist en tevens bij de Nederlandse en Vlaamse Esperantist zelf, vooral de nieuweling, door een prettig, niet het minst door zijn internationaliteit op de verbeelding werkend overzicht van wat er op literair en ander gebied reeds in het Esperanto gepresteerd werd. Dat de actieve «samideano» er dankbaar gebruik van make!

TYN.

ANTONIO KAJ KLEOPATRO. Tragedio en kvin aktoj de W. Shakespeare. — El la angla originalo tutproze tradukita de Stephen A. Andrew; mendebla ĉe F.E.I.; prezo: 26 fr.

La kvinakta tragedio fontas el la antikva historio. Ĝi ludigas en la unua parto antaŭ Kristo, kaj konigas la lastajn epizodojn antaŭ ol la granda romana imperio starigis sub Aŭgusto, la iama Oktavio Cezaro.

Ĉu necesas aludi la tiamajn morojn, la krudajn vivkonceptojn de la tiamaj mondregantoj, kiuj sciis nur pri nesatigebla sangavido, perfida hipokriteco, naŭza voluptemo, kaj kiuj taksis memmortigon nobla ago?

Ĉi tiu dramo verkigis en 1608, en versoj, kaj Shakespeare estas la aŭtoro: ĉi ĉio iel konspiras por eĉ pli malfaciligi la jam malfacilan taskon de la tradukinto. Sed li lerte plenumis ĝin kaj estas gratulinda pro la rezultato. Li pravis, tradukante proze, ĉar la leganto nepre ŝatas retrovi, en ne tro komplika teksto, la samajn tonon kaj atmosferon, kiaj en la originalo. Versa transigo, eble kruele perfortita, estus ne, aŭ nur mal-

bone, realiginta tion. Kaj kredeble la tutproza traduko estas pli komprenebla, ĉar pli flua, ol la certe pli rigida originalo.

Tamen ne ĉio perfektas: 1) Kelkaj frazoj estas iom tro pezaj. 2) Ensteligis kelkaj gramatikaj eraroj aŭ malperfektaĵoj: a) En la «Antaŭparolo»: Angla, Franca, Germana, Hispana, Holanda (preferu kun minusklo, kaj la lasta farigu «nederlanda») b) Sur p. 55 kaj 67 mankas la pluriformo ĉe la adjektivo: proponojn elpenseblan; ni estus batainta. 3) La elektita prepozicio ne ĉiam taŭgas. Ekz. p. 80: mi rememoras per kio ni nun okupas sin (pri).

4) Kelkaj vortoj kaj esprimoj preferu aliĝi. Ekz.: 17 k.a.: kunleco (kompanio); p. 51-59: ke mi havas pravon (ke mi pravus); p. 64: frue ni levigas (ellitigas).

5) Vortaraj eraroj tre maloftas samkiel preseraroj. Ekz. p. 88: balsamo (z).

Konsiderante la tuton, la supraj malperfektaĵoj nur malmulte difektas la nepre bonegan tradukon, kiun ĝuos plenaĝaj, ne tro novaj esperantistoj, ŝatantaj teatraĵo-formajn legaĵojn.

VERDA.

FACILE LERNI ESPERANTON. Gemaklejk Esperanto leren, door G.P. De Bruin; uitgave van F.L.E. Prijs niet aangeduid.

Wellicht bereikt het werk, in een vijftigtal bladzijden, wel het beoogde doel: het leren van E. «zo eenvoudig, gemaklejk en prettig mogeljk maken»: het is volledig in de lijn van het gekende «Tra la Labirinto» en de duideljkke uiteenzettingen, de afwisselende teksten, de passende opgaven, de practische voorstelling zelf, werken dat gewis in de hand.

Het zou verspreiding in onze kringen verdienen indien twee bezwaren wegvleien: ten eerste, de onvolledigheid; de inleiding kondigt het overigens zelf aan: overgankeljkke - onovergankeljkke werkwoorden, directe-indirecte rede, bepaling van gesteldheid e.d. worden niet behandeld; ten tweede: het herhaald gebruik van «kamarado», propaganda voor SAT (blz. 24), een gezegde zoals: «Socialismo, demokratiĉo kaj mondlingvo estas la kondiĉoj por mondpano» maken het minder geschikt voor cursussen in «neutrale» kringen, waar men mensen van alle stand, politieke of godsdienstige opvatting aantreft. Men kan daarenboven kleine details aanmerken: blz. 20, levigi (ellitigi); blz. 22 mi lernas nombri (kalkuli); blz. 44, la tagoj pasis per ekskursoj en het gemis aan voorwaardeljkke wijs achter kvazaŭ, het gebruik van jena (blz. 42) en van la jena (blz. 50); blz. 48, li daŭrigis (diris plu); de uitleg aangaande -uj- (namen van landen, blz. 45), wanneer men aantreft Flandrio (blz. 24). Ik noteerde haast geen drukfouten: blz. 28, logantjo (logantoj), blz. 52, antaĉ (antaŭ), blz. 54, supraĉe (supraĉe).

Het boekje is, zoals gewoonlijk, handig en de verzorging keurig.

T.V.G.

ARBOJ DE LA ARBARO KAJ KAMPO, de Frank Booth. Kun ilustraĵoj de E. R. Turlington. Eldonis: The Espe-

Aŭtuno

Laŭ oŝlikva sunradio, majeste alteriĝas severmena jemo. Esploru si rigardu la naturon, ankorau somere vestitan: «Jen mia regno, por tri monatoj; decas inauguri mian potencon...»

Kaj la ora, magia vergeto balancigas en sia mano.

Apero rica kaj peza ŝi estas: sur la brokata manielo reliefigas abundaj fruktoj diversaj; la rugurunan robon ornamas akvokaj asteroj dissemitaj; la muneian hararon aerevas aromaj rozoj evuraj. Sij trajtoj severas, sij okuloj... sij okuloj... nu, nedifineblaj ih estas...

Jen, ili flagradas, flagradas... Kaj la kvietaj, vataj kumulusoj, la revemaj, lanugaj cirusoj malbonaŭgure rugiĝas. Banuo da sveitaj mevoj maltrankvile zigzagas super vasta botokampo kaj sierniĝas sur najbaran herbejon. Ja, la aero moviĝas, la helikrizoj pli kaj pli susuras, la poploj verve interoabilas. De la horizonto blovas vento, minaca ventego. La senobstaklan ebenazon ĝi trovas oportuna ludejo, kaj akre hurias pro senbrida ĝuo.

Abrupte ĝi sternas herbon kaj junkon, sible vipas la akvon, sovaĝe ŝaŭmigas la ondokrestojn, senhonte difektas la florojn, krude deŝiras la fruktojn, moke jongias per folioj kaj ĉapoj, senkompate skurgas la homojn, kolere sin jetas al poradoj kaj fenestroj, freneze dibocas en arbustoj kaj arosuproj, senlace pelas la flasantajn nubojn...

«Kial tiel furiozi? Kvietigu do!» «Kvietigi?... Pacon... mi ne havas... serĉas... ne trovas...»

Kaj la ŝtormo impetas plue...

Ĝis la okuloj de la feino aŭtuna griziĝas, ŝia magia vergeto haltas kaj pintas al la pezaj nubusoj...

La lastaj hirundoj preskaŭtuse flugas super la tero... Ekplivas...

Sporadaj gutoj trapetas la foliojn. Densa pluvo tudas la pendantajn sukcion, ensteliĝas en la helajn daliojn kaj krizantemojn, perietas sur la fenestrovitroj, lavas la tegmentojn, kaj en la aleo aŭdigas la polifonion de la plua koncerto. Torenta pluvego mokas ĉiun kaj ĉion, verŝiĝas, gaje plaŭdas, rikane bruas...

«Kial tiel furiozi? Kvietigu do!»

«Kvietigi?... Ordonon mi ricevis, plenami ĝin mi devas...»

Kaj la pluvo torentas plu...

Ĝis la feinaj okuloj riĉas je ĉiuj koloroj, kaj sur la griza volbo ridanta ĉielarko pentriĝas...

Aŭdeble la pluvakvo penetras en la grundon; avide la vegetaĵoj sorbas ĝin. La bestaro forludas sian ŝirmejon, la infanoj vigne kolektas fruktojn, la kampuloj returnas al plugilo, terpomo-kaj betokampo.

En la ŝanĝigemaj okuloj estingiĝas la koloroj abundaj, kaj ore lumas la iriso. La ĉielo serenigas kaj lazurofragmentoj aperas; lumaj faskoj dise ŝulĝas sur la gutantan mondon, kiu pale rideblas malgraŭ la prezaĵ larmoj. La sunlumo karese intensiĝas: ĉiuj gutoj farigas trembrilaj perloj multkoloraj, kaj la tuta naturo aspektas grandioza juvelo. La perloj etiĝas, malaperas, ĉio kore ĝuas...

Ĉu Somero revenis?...

Sed la floroj malĝojas pro ŝirita robeto, la arboj ĉagreniĝas pro parta senvestigo, la hirundoj ne fidus la malpli varman aeron, la homoj sopire konstata la profundajn cikatrojn...

«Kial ne arde brili? Varmigu do!»

«Varmigi?... Lacas mi, ripozon deziras mi...»

Kaj la suno dormeme kliniĝas plu...

Furioza tempesto, torenta pluvo, konsola sunlumo alternas...

Ĝis la feino aŭtuna perdas sian magian sceptron. Nebula vualo ĉirkaŭas ŝin, diamanta prujno pudras sian hararon...

Kaj laŭ pala, dekliva sunradio, ŝi majeste forŝvebas...

VINTRO

ranto Publishing Co., Ltd., Rickmansworth, Herts., Anglujo. 38 p. Mendebla ĉe F.E.I., prezo: broŝ. 19 fr.

La broŝuro celas vekti intereson pri kelkaj foliarboj (frakseno, acero, fago, karpino, ulmo, kverko.), konsistigantaj la belecon de niaj arbaroj, parkoj, kamparoj. Ĝi priskribas la laŭsezonan aspekton karakterizan; informas pri la uzeblo de la lignospecoj kaj respektiva utilo ĉe tendara fajro; mencias la rolon de la arbo en la folkloro. Laŭnaturaj ilustraĵoj ege faciligas la rekonon de la specoj. Facile legebla lingvo, malgraŭ la necesaj botanikaj terminoj. Duo da pli specialaj vortoj (samaro, draĵo) ne troveblaj en ĝenerala vortaro, estas ĉirkaŭfrazitaj; por duo da aliaj (noĉo, sesila) forrestis klarigo.

La verketo utilos precipe al nia urba junularo, al kampademuloj, al skoltoj, kiuj nur bedaŭros, ke pingloarboj, sorŝaliko, poplo, hipokaŝtano, platano, sorpo, betulino, sambuko, alno, avelujo ne trovis lokon en ĝi. Preso kaj papero bonaj.

Fr. C.

Plaatselijk Nieuws

V.E.B. Afdeling Antwerpen. — Tijdens October werd het voorziene programma afgewikkeld. Een gelijkaardig programma werd uitgewerkt voor November; tevens werden alle leden tot regelmatig bijwonen van de vergaderingen opgeroepen. Met alle kracht dient gewerkt om de faam van onze afdeling hoog te houden. Er grijpen thans 4 cursussen plaats waaronder 1 voor de postbedienden in het Centraal Kantoor der Groenplaats.

V.E.B. Afdeling Brugge. — Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de afdeling greep er een speciale werkvergadering plaats: onze secretaris, medestichter der afdeling bracht ons in woord en beeld het wel en wee van deze 10 lange jaren weer voor de geest; ten huize van de Voorzitter werd een banket ingericht waarop alle leden uitgenodigd waren. Onze propagandist hield een voordracht waarin hij een overzicht gaf van onze propagandistische activiteiten gedurende de 10 voorbije jaren. Hij steunde vooral op de persoonlijke propaganda en riep allen op om zich in te spannen van de «vrienden V.E.B.»; daarenboven werden plannen uitgewerkt met het oog op het werven van de personen uit het Brugse die hun adres tijdens de handelsfoor te Oostende hadden opgegeven.

V.E.B. Afdeling Brussel. — Op 16 Oktober sprak voor een aandachtig gehoor ons lid, dhr Mooij, in het Esperanto, over «Mijn reis naar Lapland». Deze lezing was voornamelijk van belang voor onze leden die aanstaande jaar het internationale Esperanto-Kongres te Malmö zullen bezoeken en bij deze gelegenheid ook Lapland. Een cursus is in voorbereiding.

V.E.B. Afdeling Gent. — De afdeling liet zich grotendeels in met de organisatie van de Esperanto-stand in de Internationale Jaarbeurs der Vlaanderen welke te Gent plaats greep. Tal van vlugschriften en studiemateriaal werden aan den man gebracht. Op 17 September werd een bijzondere vergadering gehouden tijdens dewelke Prof. Claeys het thema «Hypnotisme» behandelde en tot

Niaj Esperanto-Enigmoj kun premioj

PREMIO. Post la 27-a enigmo, f-ino S. Popeller, el Blankenberge, gajnis la premion: Gratulojn!

SOLVO DE LA 28-a ENIGMO.

HORIZONTALE. 1. poent; tra. — 2. obl; ilustraj. — 3. re; se; revu. — 4. ha; agropir. — 5. bors; naĝ. — 6. verdigr. — 7. en; po; ne. — 8. Szilagy; bet. — 9. pin; da; gren. — 10. envi; ni; urin. — 11. anatomi. — 12. tedaj; minist.

VERTIKALE. 1. pork; vespert. — 2. obe; benzln. — 3. el; hor; invad. — 4. sardel; ina. — 5. tie; si; ad; aj. — 6. gigant. — 7. hungar; iom. — 8. pig; mi. — 9. tron; ruin. — 10. trepan; ber. — 11. ravig; nenies. — 12. ajur; vet.

N-ro 29.: KRUCVORTENIGMO.

HORIZONTALE. 1. ĝi estas uzata en okazo de malbela vetero. — 3. matura homo. (R). — 5. blinde fervora (R). — 7. posedanta spiritan viglecon, kiu ebligas rapide trovi vortludojn, sercojn, k.s. (R); pretendi ke io estas vera. (R). — 9. prepozicio; en versaĵo (R); prefikso. — 11. persono, kiu multe tradukis esperanten, kies stilo distingigas per simpleco kaj beleco, kaj similas tiun de Kabe.

VERTIKALE. 1. ĝardenisto tion faras (R). — 2. floro (R); ofte oficisto ricevas ĝin post eksigo (R). — 3. malproksima (R). — 4. sinmontrema; ĝi estas ĉirkaŭata de akvo (R). — 5. definitiva skribajo (R). — 6. titolo de romano, bo-

ne konata en Esperantujo; subite rompiĝi (R). — 7. prepozicio. — 8. kuiri laŭ difinita maniero; malhelpi la spiradon (R). — 9. estigi (R). — 10. volbo el interplektigitaj branĉoj (R); denove (R). — 11. versi nefluidan substancan (R).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

N-ro 30.: ĈENO.

El 25 diversaj trisilabaj vortoj oficiale, neniel derivitaj, faru ĉenon, tiel ke la lasta silabo de unu vorto fariĝas la unua de la sekvanta vorto, ktp. La unua vorto estu: AŬS-KUL-TI, la dudekvina: O-RE-LO.

La solvon oni sendu sur aparta folio al POSTBUS 342 BRUSSEL antaŭ la 20-an de novembro 1947.

demonstraties overging. De afdeling richt een cursus in welke begin October aanving en iederen Woensdag van 19 tot 20 uur in de Stadsschool Spanoghe, St. Lievenspoortstraat doorgaat, onder leiding van de secretaris A. Van de Velde.

V.E.B. Afdeling Mechelen. — De Stads-cursus waarvoor een 15-tal inschrijvigen genoteerd werden, gaat door op

dezelfde plaats en telkens van 18 u. 30' tot 20 uur, doch op Dinsdag en Woensdag in stede van Woensdag en Vrijdag. Er werd verder van wal gestoken met een volmakingscursus voor de leden der afdeling. Bij de bestuursverkiezing werden Mr. Van Gindertaelen, de HH. Verammen, Willems, Goedgezelschap en Mej. Verdin respectievelijk tot Voorzitter, ondervoorzitter, secretaris, penningmeester en propagandiste verkozen.

ANONCETOJ

Ĉiu vorto aŭ mallongigo: 0,75 bfr. Enpresigo kostas minimume 15 bfr. Unu int. respondkupono valoras 3 bfr.

Deziras interŝangi poŝtmarkojn letere aŭ per filatela afanko: *Erich Schmid*, Meitzen-Sachsen, Winerstrasse, 10 Deutschland, Sowjetrussische Zone.

JAROSLAV HUTAR, juna komercisto, Benešova 31, Bratislava, Ĉeĥoslovakio, deziras seriozan korespondadon kun flandra samidean(in)o. Ankaŭ interesiĝas pri filatelio.

«INTERNACIA KULTURO», grandformata, 16-paĝa, multilustrita, ĉiumonata periodaĵo de balkanlandaj esperantistoj estas abonebla por 100 bfr. ĝis fino de 1948 ĉe F.E.I., P. van Humbeekstr. 3, Brussel-W.

JUS APERIS: «Esperanta Krestomatio», plej taŭga legolibro por studentoj. 118-paĝa, kartonita. Prezo: 30 bfr. ĉe F.E.I., Brussel.

Flandra Esperanto-Instituto
V.z.W.

P. v. Humbeekstraat 3, Brussel-West
(Postrekening: 3268.51)

Terug leverbaar:
UNIVERSALA ESPERANTO-METODO
van Dr. W. Benson

Een monumentaal werk voor de studie van het Esperanto Rechtstreekse leermethode met uitgebreide bloemlezingen Wordboek in veertig talen Meer dan 10.000 illustraties
In linnen band : fr. 250

Een uitgave van de **BENSON SCHOOL OF ESPERANTO (U. S. A.)**

MANJO

kontrola. La maljunan Panjo, kiu sekvas, mi tuj simpatias. Si impresas tiel humile, tiel senhelpe! Si ŝajnas al mi preskaŭ tiom larĝa, kiom alta. Tamen, la ronda, ruĝkolora kampulina vizaĝo, kiu apenaŭ atingas mian ĝiĉeton, aspektas mirinde freŝa, precipe post la velkintaj trajtoj de la antaŭa virino.

Nerveze, la rigidaj fingroj provas malfermi verdan, senkolorigintan mansaketon.

Mi pacience aŭskultas ŝian rakonton. Ankaŭ ŝi deziras veturi al Oostende. Tute vojaĝpreta ŝi estas.

«Se mi ricevos bileton, Sinjoro, mi atendos ĉi tie, en la tunelo de la stacidomo. La aŭtobuso forveturos je la dua. Ĉi tie estas tiel kviete, tiel sekure... Er, la urbo estas tro danĝere por maljunulino, Sinjoro...»

«Sendube, Panjo, vi pravas...»

Aŭtomate mi ekprenas biletilibron, rigardante signifoplene la luksmodelon, kiu ĉiam apudas, preta por la batalo, ĉe io neregula.

La maljunulino ŝajnas feliĉa. Fine ŝi sukcesas malfermi la mansaketon kaj ŝpareme donas al mi la veturmonon.

«Ĉu vi havas vian legitimilon, Patri-no?»

Tiam, ankaŭ ŝi konfesas: «Mi estas tiel forgesema, Sinjoro! Komprenu, baldaŭ mi atingos la okdekkan... Sed morgaŭ, ankaŭ mia nepo iros al Oostende kaj li kunprenos mian legitimilon kaj la aliajn paperojn... mi tiel facile perdas tiajn aĵojn, Sinjoro! Oni atendas min tie, Vidu, Sinjoro, jen la letero, kiun mi matene ricevis...»

Ŝiaj tremantaj manoj esploras la mansaketon kaj ŝi montras ĉifitan koverton. Mi legas la adreson: en ŝia malriĉa kvartalo jam pli ol unu bombo surteriĝis! Mi ne miras ke morto kaj angoro ekloĝis en la koro de la maljunulino!

Mi ege deziras helpi ŝin. Sed mi antaŭvidas la neeviteblan embarason. La regularo estas rigora: sen legitimilo, ne bileto! La «Direkcio» estas kruela besto. Ĝi konas nur klientojn kaj... kulpajn oficistojn! Mi tamen deziras helpi la virineton. *Mi volas...*

«Aŭskultu, Panjo, vi disponas tempon. Alportu vian legitimilon. Mi gardos bileton por vi, ĝis tagmezo. Ĉu bone?... Ĉiukaze vi forveturos, mi promesas... Rapidu!»

«Ne permesate! Ne permesate! Vi spertus ĉu vi rajtas tion...»

La ŝminkulino en la pelta mantelo gestadas. Ankaŭ, antaŭ la ĝiĉeto, la agitado vastiĝas en la vicjo.

«Al mi donu la bileton... Al mi!... Al mi!... Mi havas mian legitimilon! Jen...»

Vere, en tiuj mizeraj tagoj, la homoj

originale verkis: JOS DECKKERS
Premiita en la Literatura Konkurso de Flandra Esperanto-Instituto

estas neniel afablaj unuj al la aliaj! La tumulto ektimigas la maljunulino.

«Ĉu maleble, Sinjoro? Mia fratino atendos min ĉe la haltejo de la aŭtobuso... Ĉu vi komprenas?»

Ĉirkaŭ ŝi la kriado konstante kreskas.

La virineto sopiras.

«Nu, mi alportos la legitimilon, sed tiam mi certe maltrauos, ĉu ne, Sinjoro?»

Mi okulumas al ŝi; eble, ŝi ne rimarkas. Ŝiaj lipoj tremetas. Kaj jen, preskaŭ larmoj... Kaj malrapide, malrapide ĝi foriras...

En la sama momento, mi juras: «Eĉ se oni devus ligi brakseĝon sur la aŭtobuson, vi, maljuna patrino, vi forveturos!»

Minuton poste, la du lastaj lokoj estas venditaj.

«Ĉiuj Lokoj En La Aŭtobusoj Venditaj!» La afiŝeto sciigas al la estimata publiko la nudan veron.

«Ĉe ŝvita vizaĝo, mi manĝu vian panon!» En la daŭro de la mateno mi bone spertis la nepran verecon de la Sankta Skribo! Sed nun, dank' al la afiŝo, mi povas ripozi; kaj mi pripensis ke, en minimuma tempo, oni senluziigas multajn homojn, eĉ malvole...

Tagmeze mi sukcesas enskribi bileton por *Manjo Leemans*. *Manjo Leemans*... Ĉu oni povus nomi ŝin: *Mario*! Ŝi estas tiom malalta kaj, cetere, ankaŭ tia la nomo montriĝis sur la koverto. Mi rezervas lokon por ŝi flanke de la ŝoforo kaj mi iel kompatas la viron: *Manjo* estas tiel korpulenta...

Sed, kio ajn okazu, ŝi forveturu! La nura penso ĝojigas min: sole mi scias kiam da malraciaĵoj mi venkis por realigi tion! Sed la rezultato duoble feliĝigas min.

Sed jen, la elrevigo!

Dudek minutojn post tagmezo. Dama! Kie restas la maljunulino? Ŝi malfruas... Kial do?

Tiam mi ekkonscias ke ŝi eble senkuragiĝis, ke ŝi sendube neniam revenos. Ĉu ŝi vidis min forvendi la du lastajn biletojn? Ĉu ŝi ne komprenis mian etan okulumon?... Jes, kiam oni baldaŭ atingos la okdekan... Ŝi parolis pri la nepo... Eble ĉi tuj kunprenos ŝin la sekvantan tagon. Sed kiel la junulo akiros la bezonatajn biletojn?

Bela afero! Ĉu mi do vane penadis, ĉu ŝi lasos min en embaraso? Ĉu eble...? Ĉe eta frapo sur mia ĝiĉeto mi eksaltas. Ha! ŝi do alvenis, finfine...

Inferon! Estas la amoknabino, kiu revenas. Ŝi estas kate ĝentila nun, kaj fihumila.

«Aŭskultu, karulo, ĉi-matene mi estis iom nerveza. Vi jam forgesis, ĉu ne? Jen mia legitimilo. Kaj jen, por vi!»

Tra la ĝiĉeton ŝi ŝovas du bankbiletojn.

«Aŭtobuso al Gent?... Ĉiuj lokoj venditaj, Sinjoro... Ne! eĉ stari maleblas!... Al Blankenberge?... Ankaŭ plena... Al Kortrijk?... Tro plena jam!... Jes, jes, ĉio komplete, Sinjorino! Ne senutile insistu... Vi ja scias: estas la evakua-do...»

Kvarono post la naŭa.

Kaj tio daŭras jam du longajn horojn. Unu post alia, la vizaĝo ŝovigas preter mia ĝiĉeto, kaj vice malaperas. Mi nur observas la okulojn: ili petegas, minacas, rezignacias...

Mi tre bone komprenas la reagon de la homamaso. Multaj el ĝi tie ĉi atendadas — dum horoj — kaj finfine, ili devas foriri kun manoj malplenaj!

Seka krakado super la stacidomo anoncas *V-1 bombon*. Kvazaŭ bruoj de eluzita motorbiciklo. Jam la sepa hodiaŭmatene! Kelkaj sekundoj da streĉa atendo... Momenteto da silento, kun jarcenta daŭro kaj fine, skuanta eksplodo. Frakaso, kvazaŭ krevus la ĉiela volbo. Sed, dank' al Dio, la murdilo ne estis jam destinita por ni!

Kaj denove, antaŭ mia ĝiĉeto, la kliento interpremigas. Ĉiu aspiras forlasi Antwerpen. For de la danĝero! For de la malbenita urbo! La vekriado stimulas la homojn, kiuj, la kapon inter la ŝultroj, vagadas en la stratoj.

Kien?... For!... For!...

Restas nur la malriĉuloj kaj la kelkaj bravuloj, kiuj mokas sorton kaj morton. Bravuloj aŭ idiotoj? Kiel mi eksciu!

«Ĉio plena!... Ĉio vendita!...»

«Ĉu al Oostende?...»

Mi atente spristudas la skemon.

«Ankoraŭ du lokoj, Sinjorino. Vian legitimilon, mi petas.»

«Mi ne havas ĝin, mi forgesis... Sed donu al mi la du lokojn, mi bezonegas ilin! Estas ja la sama!»

La sinjorino ŝovas la kapon tra la ĝiĉeton. Ŝi ridetas persvade, afable. Sed ŝiaj iluzoj tuj forflugas. En mia konduto ŝi verŝajne malkovras la rifuzon, ĉar subite ŝiaj minacantaj okuloj false ekbrilas. Estas okultruda tipo kaj, eble, ŝi rekte venas el la stacidoma kvartalo. Kaj ŝi eksĉitigas pli kaj pli. Ankaŭ publikulino sentas la tutan teruron de la danĝero. Sed en tiaj tagoj mia koro estas ŝtona. Mi levetas la ŝultrojn.

«Virinaĉo», mi pensas, «estas la danco ĉirkaŭ la tamburino! Dancu nur...»

Sed vorton mi ne eligas; mi simple atendas. Ŝi, kontraŭe, havas plene vulgaran esprimaron sur la lango. Sub la torento de ŝiaj sakroj, mi silente atendas la okazaĵojn.

«Kvieti!» Tia la ordono. La Administracio ne toleras nervezajn oficistojn. Eĉ ne sub la germana «*repagfajro*»!

«Vi postulas ion neeban, Sinjorino. Sen legitimilo, vi neniam ricevas bileton. La sekvanton, mi petas...»

La forigita ĉesulino flankeniras kelkajn paŝojn; sed, ŝi ekpostenas obstine

Veranto, uitgever: Vlaamse Esperantisten-Bond, Postbus 342, Brussel. — Drukkerij: J. Van Laer, Oude Vaartstraat 104, Turnhout.